

SKAIDROJOŠAIS APRAKSTS

DOP skaidrojošā apraksta saturs:

- 1) informatīvā daļa
- 2) prasības darbu izpildītāju profesionālajai kvalifikācijai
- 3) drošības tehnikas noteikumi, darba aizsardzība
- 4) vispārīgās ugunsdrošības prasības būvobjektā
- 5) vides aizsardzības pasākumi
- 6) būvdarbu organizēšana
 - a. 1. posms sagatavošanās darbi
 - b. 2. posms – celtniecības darbi:
 - i. nogrurvumbīstamības novēršana būvlaukuma teritorijā;
 - ii. vispārceltniecisko un montāžas darbu veikšana;
 - iii. būvobjekta nodošana ekspluatācijā.

I PROJEKTA INFORMATĪVĀ DAĻA

Darbu organizācijas projekts (turpmāk tekstā DOP) Valkas novada domes projektēšanas uzdevumu, iepirkuma ar Identifikācijas Nr. VND/2017/21M tehnisko specifikāciju un līgumu Nr. VND/4-22/17/336 un šī līguma un tā pielikumu nosacījumiem. Rekonstruējamais objekts atrodas valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļa "Ērgemes viduslaiku pils" teritorijā.

Būvdarbu organizēšanas projekts izstrādāts saskaņā ar MK noteikumu Nr. 500 „Vispārīgie būvnoteikumi” IX sadaļu.

Projekts izstrādāts pamatojoties uz 01.09.2017. noslēgto līgumu starp Valkas novada domi un SIA "Konvents" Nr. VND/4-22/17/336, ieinteresēto institūciju tehniskajiem noteikumiem un spēkā esošajiem MK noteikumiem Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus". Būvdarbu organizēšanas projektā doti galvenie būvdarbu organizēšanas principi un noteikta būvdarbu tehnoloģiskā secība. Detalizētāka būvdarbu veikšana atkarībā no Būvuzņēmēja izvēlētās būvniecības metodes un izmantojamās celtniecības tehnikas precizējama Darbu veikšanas projektā, ko izstrādā Būvuzņēmējs.

UZSĀKOT REKONSTRUKCIJAS DARBUS, OBJEKTĀ DARBIEM JĀNODROŠINA ARHEOLOĢISKĀ UZRAUDZĪBA.

Vispārīgā informācija par būvi un galvenie tehniski – ekonomiskie rādītāji	
Adrese	Ērgemes pils, Ērgeme, Ērgemes pag., Valkas nov.
Būvobjekta nosaukums	Ērgemes pils Ziemeļu tornis
Īpašnieks un pasūtītājs	Valkas novada dome
Ēkas aizsardzības statuss	Valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļa "Ērgemes viduslaiku pils", aizsardzības Nr. 2362 daļa
Esošais drupu (būves) galvenais lietošanas veids (MK noteikumi Nr.1620)	1273 (kultūrvēsturisks objekts)
Ēkas paredzētais galvenais lietošanas veids	1273 (kultūrvēsturisks objekts)
Ēkas lietošanas veids	IV (publiskas būves)
Ugunsdrošības pakāpe	U-2a
Ēkas novietojums zemes gabalā	Elements zemesgabalā brīvstāvošā apbūvē
Virszemes stāvu skaits	4

Pazemes stāvu skaits	0
Apbūves laukums	129,5 m ²
Zemes gabala platība -	47 870,0 m ²
Ēkas kopējā plānotā platība	227,3 m ²
Ēkas kopējā plānotā kubatūra	897,7 m ³
Augstākā grīdas līmeņa atzīme virs zemes līmeņa	11.44 m
Prognozētais izvedamo būvgružu apjoms	Būvgruži, grunts: 24 m ³
Pagaidu ēkas un būves būvlaukumā:	
• Strādājošo sadzīves telpas	Pārvietojams, konteinera tipa, 2,2 x 6,2 m 1gab.
• Pārvietojamā Bio tualete	1 gab.
• Ugunsdzēsības stends	1 gab.
• Atkritumu konteiners	1 gab., 5-10 m ³ ietilpība
• Būvmateriālu nokraušanas laukumi	1
• Kravas/pasažieru pacēlājs	1 gab., celtspēja vismaz 600 kg

Būvniecības termiņi : aprīlis – septembris (6 mēneši), obligāti ievērojot, ka mūra atjaunošanas darbi nedrīkst sākties agrāk par aprīli un beigties ne vēlāk par oktobra sākumu

Būvobjekta atrašanās vieta: Būvobjekts atrodas Ērgemē, pie Valsts vietējā autoceļa V236 Valka-Pedele-Ērgeme.

Tehniskā rakstura problēmas ar virsūdeņu uzkrāšanos vai augstiem gruntsūdeņiem Objektā nav konstatētas.

Ierobežojumi: Pastāvīgu pazemes inženierkomunikāciju Objekta teritorijā nav. Objekts ir daļa no viduslaiku pilsdrupām, kuru aizsargmūri pieslēdzas tornim tā D un R pusē. Iekļuve objektā iespējama caur šauru (apmēram 2,3 m platu) izlauzumu pils A puses aizsargmūra sienā.

Piekļūšana: Būvniecības laikā izmantot Objektā esošu pagaidu piebrauktuvi caur ~ 2,3 m platu izlauzumu pils A puses aizsargmūra sienā (sīkāk skatīt rasējumu DOP-1). Pagaidu piebraucamā ceļa platums ~ 3,5 m (izņemot 2,3 m plato caurlauzuma vietu pils A mūrī), tā pamatne izveidota ar blīvu, nestspējīgu šķembi pamatni un gludu, iebrauktu virsmu. Gadījumos, kad piekļuve būvlaukumam ar smago transportu nav iespējama, objektam iespējams piebraukt no A puses un veikt nepieciešamo materiālu iecelšanu/izcelšanu no objekta ar celtni rasējumā DOP-1 norādītajā vietā.

Būvapjoms: Projekts paredz darbu veikšanu Ērgemes pils Ziemeļu tornī.

1. NORĀDĪJUMI UN IETEIKUMI DARBU VEIKŠANAI KULTŪRAS PIEMINEKĻOS VISPĀR UN ĒRGEMES PILĪ KONKRĒTI

1.1. Darbu veikšana var notikt tikai pēc darbu veikšanas atļaujas saņemšanas Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā.

1.2. Ar darbu veikšanas nosacījumiem un prasībām Ērgemes pils Ziemeļu tornī (turpmāk – Objektā) pirms darbu uzsākšanas informējami visi darbinieki, kas veiks darbus Objektā.

1.3. Galvenie nosacījumi, kas jāievēro veicot darbus Objektā izklāstīti Likumā par Kultūras pieminekļu aizsardzību un MK noteikumos Nr. 474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu".

2. PRASĪBAS DARBU IZPILDĪTĀJU PROFESIONĀLAJAI KVALIFIKĀCIJAI

- 2.1. Būvdarbu process Ērgemes pils Ziemeļu tornī aptver daudz darbu veidu, kas tieši vai netieši saistīti ar arhitektūras un arheoloģiskā mantojuma saglabāšanu. Lai darbu gaitā šīs vērtības tiktu maksimāli saglabātas, saudzētas un darbs ar tām tiktu veikts profesionāli, pieredzējušu restauratoru un būvspeciālistu vadībā un izpildījumā, tiek noteiktas šādas minimālās speciālistu profesionālās kvalifikācijas prasības šī BP realizācijai:
- 2.2. Būvdarbu vadītājam nepieciešams būvinženiera sertifikāts ar tiesībām vadīt restaurācijas darbus, kā arī apliecināma pieredze darbu izpildē viduslaiku mūra būvju konservācijā un restaurācijā;
- 2.3. Būvuzraugam nepieciešams būvinženiera sertifikāts ar tiesībām veikt būvuzraudzību vai vadīt restaurācijas darbus, kā arī apliecināma pieredze darbu izpildē viduslaiku mūra būvju konservācijā un restaurācijā;
- 2.4. Autoruzraugam jābūt sertificētam arhitektam ar praktisku, apliecinātu autoruzrauga pieredzi vismaz viena viduslaiku mūru restaurācijas vai konservācijas objektā, kas nodots ekspluatācijā pēdējo 5 gadu laikā;
- 2.5. akmens, ķieģeļu mūru konservācijas un restaurācijas darbus drīkst vadīt vai patstāvīgi veikt profesionālajās organizācijās kvalificēti būvmākslas mantojuma restauratori ar pieredzi viduslaiku mūra restaurācijas un konservācijas darbu veikšanā. Izņēmums var būt tādu mūrnieku pielaišana darbiem, kas var uzrādīt rakstisku apliecinājumu par atbilstošu praktisku pieredzi un zināšanām, ko apliecinājis Latvijas amatniecības kameras vai Latvijas restauratoru biedrībā kvalificēts būvmākslas mantojuma restaurators pie nosacījuma, ka darbi tiek veikti minēto profesionāļu vadībā.
- 2.6. vēsturisko apmetumu un krāsojumu konservāciju un restaurāciju drīkst veikt Monumentāli dekoratīvās tēlniecības restauratori, profesionālajās organizācijās kvalificēti būvmākslas mantojuma restauratori.
- 2.7. arheoloģisko uzraudzību un arheoloģisko izpēti drīkst veikt pēc darbu veikšanas atļaujas saņemšanas VKPAI atļaujas saņēmēja vadībā. Jebkuri zemes darbi Dobeles pils teritorijā un pieminekļa aizsargjoslā ārpus pilsdrupu teritorijas ir darbi valsts aizsargātā teritorijā.

3. LIETUSDŪDEŅU NOVADĪŠANA

Lietusūdeņu novadīšana no torņa jumta paredzēta divējādi:

- a) 75% jumta laukuma nokrišņu tiek novadīts ar noteci tieši no jumta uz reljefa pie torņa. Tā kā jumtam ir ļoti plata pārkare, palāses torņa mūri nemitrinās;
- b) atlikusī jumta virsmas daļa, kas atrodas virs A un Z aizsargmūra krustošanās vietas un pils pagalma ZA kakta, aprīkota ar notekreni un

notekcauruli ārpus pils pagalma, dabisku noteci pa reljefu – virzienā uz kādreizējā aizsarggrāvja vietu.

Vēl viena avārijas lietusūdeņu aizvadīšanas caurule paredzēta kritiskām situācijām, kad ekstremāli spēcīgu lietusgāžu laikā ūdens uzkrājas kāpņu noejas padziļinājumā pie 1. stāva ieejas tornī. Nokrišņu avārijas aizvadīšanas kanalizācijas gūliju paredzēts iestrādāt ārējo kāpņu noejas apakšējā laukumiņa grīdā un izvadīt cauri aizsargmūrim ar izplūdi kādreizējā pils aizsarggrāvja virzienā.

4. AUTENTISKO ĶIEĢEĻU PROBLĒMAS

Latvijā ražotajiem a/s Lode rokas izgatavojuma ķieģeļiem "Sencis" pielietojums iespējams darbu zonās, kas nav eksponētas fasādēs, jo "Sencis" tiek izgatavots atšķirīgā tonalitātē, ar atšķirīgu virsmas faktūru. Būtiskākais specifiskas tonalitātes ķieģeļu apjoms būs nepieciešams fasāžu daļas atsevišķu aļļu ietvaru fragmentu restaurācijā un konservācijā. Pieļaujama atgūtu ķieģeļu, kas pēc vizuāliem un gabarītu parametriem atbilst vai ir iespējami tuvi oriģinālajiem, iegāde.

5. JAVAS IZMANTOŠANA, VĒSTURISKO FASĀDES APMETUMU KONSERVĀCIJAS JAVAS

Javu sastāvus, ko paredzēts izmantot mūra daļu konservācijai un restaurācijai izstrādāt sadarbībā ar akmens materiālu un minerālo saistvielu speciālistiem, iepriekš veicot nepieciešamās saistvielu analīzes. Analīžu paraugu skaitu un ņemšanas vietas precizē un dokumentē AU procesā. Sastāvus saistvielām, kas nepieciešamas autentisko fasāžu un interjeru apdares slāņu nostiprināšanai, konservācijai, lokāliem papildinājumiem, izstrādāt atbilstoši laboratoriskās izpētes rezultātiem un speciālistu ieteiktajām receptūrām.

6. DROŠĪBAS TEHNIKAS NOTEIKUMI, DARBA AIZSARDZĪBA UN UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI

6.1. PAR BŪVDARBU VEIKŠANAS DROŠĪBU

Būvlaukumā veicamos darba aizsardzības pasākumus vada un koordinē galvenais būvuzņēmējs un tā pienākumi noteikti MK noteikumos Nr. 92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" (V) (01.03.2003.).

Būvprojektā ietvertie riska faktori, no kuriem nav iespējams izvairīties (MK not. 92., (.) 21.2), kā arī attiecīgie darba aizsardzības pasākumi. Būvprojektā nav ietverti apzināti riska faktori, no kuriem nav iespējams izvairīties, līdz ar to nav nepieciešami attiecīgi darba aizsardzības pasākumi. Ja darbu izpildes laikā tādi atklājas, jāievēro MK noteikumu Nr.92 prasības. Būtiskākais riska faktors, kas norādīts būvprojekta dokumentācijā kā konkrēts faktors, ir pilsdrupu mūru paaugstināta nogrumbāmība, kas, kā norādīts dokumentācijā, novēršama pašā

būvprocesa sākumā, veicot rūpīgu mūra daļu vizuālo apsekošanu, bīstamo zonu identifikāciju un preventīvu nestabilo fragmentu tehnisko nostiprināšanu. Līdz preventīvo nostiprināšanas darbu pabeigšanai citi darbi torņa mūru tuvumā veicami tikai ar būvdarbu vadītāja atļauju vietās, kur paaugstināta riska faktori nav konstatēti.

Iespējamie riska faktori, kuri var rasties būvprocesā veselībai kaitīgu materiālu dēļ, un nepieciešamā informācija par likumu un citu normatīvo aktu prasībām (MK not. 92., (.) 21.4):

Būvniecības procesā veselībai kaitīgu materiālu dēļ var rasties šādi iespējamie riska faktori:

- neievērojot norādījumus par materiālu uzglabāšanu un lietošanu, iepakojuma un izlietotās taras uzglabāšanu, var rasties videi kaitīga un ugunsbīstama vide;
- nepielietojot personīgos aizsarglīdzekļus, var rasties draudi darba veicēja un apkārtējo būvobjektā esošo personu veselībai.

Būvdarbi un apstākļi, kas rada paaugstinātu risku un bīstamību nodarbināto drošībai un veselībai un regulējošie normatīvi darbi, ko veic augstuma apstākļos - ievērot:

- MK not. 92., (.) 67. Prasības sastatnēm, kāpnēm, trapiem un darba platformām;
- MK not. 92., (.) 66. Aizsardzība pret krišanu no augstuma;
- MK not. 92., (.) 75. Prasības darbam uz jumta;
- MK not. 92., (.) 57. Pārvietojamās vai stacionārās darba vietas, kas atrodas augstumā vai dziļumā;
- MK not. 92., (.) 29. Stabilitātes un noturības prasības.
- bīstamība, ko rada kustīgi, t.sk. krītoši priekšmeti un materiāli - ievērot:
 - MK not. 92., (.) 57. Pārvietojamās vai stacionārās darba vietas, kas atrodas augstumā vai dziļumā;
 - MK not. 92., (.) 29. Stabilitātes un noturības prasības;
 - MK not. 92., (.) 39. Iekraušanas un izkraušanas platformas un rampas ierīko;
- nogrurvumbīstamība - ievērot:
 - MK not. 92., (.) 69. Prasības rakšanas darbiem un grunts pārvietošanai;
 - MK not. 92., (.) 71. Prasības, veicot rakšanas darbus un strādājot zemes būvēs;
 - MK not. 92., (.) 72. Demontējot vai nojaucot būvi vai konstrukciju;
 - MK not. 92., (.) 29. Stabilitātes un noturības prasības;
- smagumu pārvietošana - ievērot:
 - MK not. 92., (.) 68. Prasības pacelšanas iekārtām;
 - MK not. 92., (.) 29. Stabilitātes un noturības prasības;
 - MK not. 92., (.) 39. Iekraušanas un izkraušanas platformas un rampas.
- transports, mašīnu un mehānismu kustība būvlaukumā - ievērot:

- MK not. 92., (.) 38. Satiksmes ejas un zonas, kurās var tikt apdraudēta nodarbināto dzīvība vai veselība;
- ķīmiskās un citas veselībai kaitīgās vielas - ievērot:
 - Ministru kabineta noteikumi Nr.325
- elektriskā strāva - ievērot:
 - MK not. 92., (.) 70. Prasības instalācijām, iekārtām un instrumentiem;
 - MK not. 92., (.) 30. Energosadales instalācijas (ietaises, iekārtas un tīkli);
- ugunsbīstamība - ievērot:
 - Ministru kabineta noteikumi Nr.333 "Būvju ugunsdrošība"
 - MK not. 92., (.) 32. Ugunsgrēka izziņošanas, ugunsdzēsības automātikas sistēmas un ugunsdzēsšanas līdzekļi.
- sprādzienbīstamība - ievērot:
 - Ministru kabineta noteikumi Nr.333;
- trokšņa, vibrācijas un putekļu bīstamība - ievērot:
 - MK not. 92., (.) 33. Ventilācija;
 - MK not. 92., (.) 34. Aizsardzība pret troksni un kaitīgām ārējām ietekmēm;
 - MK not. 92., (.) 35. Temperatūra darba vietā.

Iespējamā riska faktori šim būvprojektam ir apzināti, konkrētas darbības riska iespējamības pakāpes mazināšanai ir noteiktas normatīvajos aktos, instrukcijās u.c. veida praktiskajā informācijā. Normatīvi nosaka atbildīgo personu loku un pienākumus, kontroles mehānismus un kontroles regularitāti. Stingri ievērojot noteikto kārtību un prasības būvprocesam, riska faktoru iespējamība tiek samazināta līdz minimumam.

6.2. Būvdarbus uzsākot :

- 6.2.1. Tiek norīkots ar uzņēmuma vadītāja rakstisku rīkojumu atbildīgais būvdarbu vadītājs par darba aizsardzību, ugunsdrošību un bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību.
 - 6.2.2. Galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs pirms darbu uzsākšanas pārliecinās, vai ir apzinātas esošās komunikācijas – elektrolinijas, sakaru un TV gaisa un zemes kabeli, gāzes vadi/caurules, ūdens un kanalizācijas caurules.
- 6.3. **Darba aizsardzības pasākumi** veicami atbilstoši šī būvlaukuma darba aizsardzības un ugunsdrošības plānam. Ja darbu veikšanas projektā kādā jomā nav noteiktas konkrētas prasības, tad galvenais būvuzņēmējs darbus organizē/koordinē ievērojot LR ["Darba aizsardzības likumu"](#) un tā papildinājumus - MK noteikumi [Nr. 379](#) "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" (spēkā no 01.01.2002.), MK noteikumi [Nr. 92](#) "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" (spēkā no 01.03.2003.) un MK noteikumi [Nr.238](#) "Ugunsdrošības noteikumi" (spēkā no 19.04.20016.) prasības.
- 6.3.1. Būvlaukuma galvenais būvuzņēmējs ir atbildīgs par to, ka tiek izstrādāti konkrētā būvlaukuma iekšējās kārtības, darba drošības, ugunsdrošības un apsardzes noteikumi, ievērojot, kā arī nepārkāpjot Latvijas Republikas likumus un saistošos normatīvos aktus.

- 6.3.2. Ar izstrādātiem noteikumiem Galvenais būvuzņēmējs iepazīstina visus darbuzņēmējus (a/u) un būvniecības procesā iesaistītās personas, ja viņu darbs ir saistīts ar būvlaukuma apmeklēšanu.
- 6.3.3. Būvuzņēmējs organizē visu darbinieku veselības uzraudzību saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem [Nr. 219](#) "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" (spēkā no 10.03.2009.)
- 6.3.4. Katrai objekta būvniecībā iesaistītai personai tiek veiktas ievadinstruktažas. Instruktažu/apmācību veic būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs (katram būvuzņēmējam (a/u) ir nozīmēts atbildīgais BV), saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu [NR.749](#) "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" (10.08.2010.) prasībām. Būvlaukumā ir visas nepieciešamās instrukcijas, kuras atrodas būvlaukuma birojā.
- 6.3.5. Būvlaukumā tiek iekārtota un ar informācijas zīmēm apzīmēta – pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanas vieta, sakari neatliekamās palīdzības izsaukšanai ar norādītiem tālruna numuriem attiecīgā dienesta izsaukšanai (ugunsdzēsības un glābšanas, policijas, ātrās medicīniskās palīdzības un citi dienesti).
- 6.3.6. Tiek ievēroti Ministru kabineta noteikumi Nr. 359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās".
- 6.3.7. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu [Nr.82](#) "Ugunsdrošības noteikumu" prasībām būvlaukumā tiek izvietotas/uzstādītas/ierīkotas ugunsdzēsšanas ierīces un evakuācijas ceļi.
- 6.3.8. Būvlaukuma ceļi (tai skaitā piebraucamie), darba vietas, evakuācijas ejas un pieejas darba vietām regulāri tīra, uztur kārtībā.
- 6.3.9. Stingri tiek ievēroti Ministru kabineta noteikumu [Nr.372](#) "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālās aizsardzības līdzekļus". Šie noteikumi nosaka individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu objektā (īpaša uzmanība tiek pievērsta galvas aizsardzībai (aizsargķiveres)) .
- 6.3.10. Lietojot darba aprikojumu jāievēro Ministru kabineta noteikumu [Nr. 526](#) "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprikojumu" (09.12.2002.) prasības. Īpaša uzmanība jāpievērš sastatnēm un pastatnēm (saliekamie alumīnija tornīši), kurām obligāti jābūt tehniskajai dokumentācijai.
- 6.3.11. Visām iekārtām, aprikojumam un individuālās aizsardzības līdzekļiem jābūt ar CE marķējumam un atbilstošiem apzīmējumiem un lietošanas instrukcijām.
- 6.3.12. Veicami pasākumi saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu [Nr.66](#) "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku" prasībām (spēkā no 08.02.2003.).
- 6.3.13. Būvlaukumā izmantotajam darba aprikojumam, kurš ir iekļauts bīstamo iekārtu sarakstā, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem [Nr.384](#) "Noteikumi par bīstamajām iekārtām", ir jāveic uzraudzība saskaņā ar Latvijas Republikā izdoto likumu "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību" (27.10.1998.). Prasību ievērošanu kontrolē galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.
- 6.3.14. Būvuzņēmējs noteikti organizē darbinieku apmācību/instruē, par drošu smagumu celšanu/pārvietošanu saskaņā ar MK noteikumiem [Nr.344](#) "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus" (spēkā no 10.08.2002.) prasībām.

- 6.3.15. Būvlaukumā tiek iekārtota, un atbilstoši marķēta ar drošības zīmēm, gāzes balonu (propāna, skābekļa, acetelēna, u.c.) noliktava ārpus ēkām.
- 6.3.16. Būvlaukumā izmantojamās bīstamās ķīmiskās vielas/produkti tiek uzglabāti atbilstoši instrukcijām. Bīstamo ķīmisko vielu/produktu drošības datu lapas ir aizpildītas atbilstoši "Ķīmisko vielu likumam" (01.01.1999.) un atrodas būvlaukuma birojā.
- 6.3.17. Šo darba aizsardzības un ugunsdrošības plānu projekta izpildes laikā var papildināt un mainīt, ja:
- 6.3.17.1. ir notikušas izmaiņas LR likumdošanā un LR MK noteikumos, kas reglamentē minimālās darba aizsardzības prasības būvlaukumos un darba vietās;
- 6.3.17.2. mainās būvobjekta sākotnējais projekts, kas paredz izmaiņas darbu organizācijas plānā;
- 6.3.17.3. tiek mainīta darbu tehnoloģija (savādāka nekā sākotnēji iēplānotā);
- 6.3.17.4. to ir ieteikušas darba aizsardzības jautājumos kompetentas personas un institūcijas (piemēram - projekta darba aizsardzības koordinators, Valsts Darba inspekcijas pārstāvis, būvuzraudzības birojs, vai viņu pilnvarots būvuzraugs, darba aizsardzības speciālists (kompetents būvniecības jautājumos) u.c. ar šī projekta izpildi saistītās personas un institūcijas);
- 6.3.17.5. visas izmaiņas un papildinājumi, kas saistīti ar šo darba aizsardzības un ugunsdrošības plānu, tiek dokumentēti un noformēti kā pielikumi, kuri ir plāna neatņemama sastāvdaļa, un uzglabāti atbilstoši LR likumdošanā noteiktā kārtība.

7. VISPĀRĪGĀS UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS BŪVOBJEKTĀ

- 7.1. **Par šī darba aizsardzības un ugunsdrošības plāna prasību ievērošanu/īstenošanu/ realizēšanu atbildīgs ir Galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.**
- 7.2. Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitā atbild būvdarbu veicējs. Būvdarbu veicēja pienākums ir ievērot šajos noteikumos minētās prasības.
- 7.3. Ja būvdarbi notiek, nepārtraucot objekta ekspluatāciju, tad, lai nesamazinātu objekta ugunsdrošību, objektā nodrošina attiecīgus kompensējošus ugunsdrošības pasākumus. Kompensējošos ugunsdrošības pasākumus norāda būvobjekta ugunsdrošības instrukcijā saskaņā ar MK. Not. 238 "Ugunsdrošības noteikumi" (01.09.2016.) 180.2. apakšpunktu.
- 7.4. Būvobjektu nodrošina ar ārējo ugunsdzēsības ūdensapgādi. Līdz tās izbūvei šim nolūkam var ierīkot pagaidu ūdensapgādi vai pielāgot esošās ūdens ņemšanas vietas.
- 7.5. Būvobjektu nodrošina ar ugunsdrošībai lietojamām zīmēm
- 7.6. Būvlaukumā ierīko piebrauktuvi un caurbrauktuvi ugunsdzēsības transportlīdzekļiem. Piebrauktuvi apzīmē ar MK. Not. 238 "Ugunsdrošības noteikumos" (01.09.2016.) norādīto 7.1., 7.2., 7.3. vai 7.4. zīmi.
- 7.7. Ugunsdzēsības transportlīdzekļiem paredzētās piebrauktuves un caurbrauktuves platums nedrīkst būt mazāks par 3,5 m. Strupceļā ierīko vismaz 12 x 12 m lielu laukumu vai loku, kur apgriezti ugunsdzēsības transportlīdzekļiem.
- 7.8. Pagaidu būvi un būvmateriālu uzglabāšanas laukumu izvieto ne tuvāk par 6 m no būvējama un uzbūvēta objekta, izņemot gadījumu, ja to

- izvieta pie objekta konstrukcijas, kura būvēta no degtnespējīgiem (ugunsreakcijas klase A1) materiāliem.
- 7.9. Būvobjektu nodrošina ar ugunsgrēka izziņošanas ierīcēm un evakuācijas ceļiem nodarbināto evakuācijai. Evakuācijas ceļus nodrošina ar apgaismojumu.
- 7.10. Būvobjektā, kas augstāks par 10 m, būvju sastatnes ir no degtnespējīgiem (ugunsreakcijas klase A1) materiāliem.
- 7.11. Būvju sastatnes pa būves perimetru ik pēc 50 m aprīko ar sastatņu kāpnēm.
- 7.12. Slēgtā objektā un tvertnēs, kur notikusi darbība ar bīstamām vielām, kuras var veidot sprādzienbīstamu koncentrāciju, atļauts atsākt būvdarbus tikai pēc tam, kad veikta gaisa analīze un nav konstatēta sprādzienbīstama koncentrācija.
- 7.13. Būvobjektu nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru.
- 7.14. Nodrošinājumu izstrādā galvenais būvuzņēmējs saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa "Ugunsdrošības noteikumiem" Nr. 238.
- 7.15. Aizliegts izmantot atklātu uguni tuvāk par 10 metriem no vietām, kur notiek vielu vai materiālu sajaukšana ar sprādzienbīstamām, viegli uzliesmojošām vai uzliesmojošām vielām.
- 7.16. Objektā izvietojami 2 pulvera ugunsdzēsīgie aparāti, to atrašanās vietas apzīmējot ar atbilstošām zīmēm.
- 7.17. Ugunsbīstamo darbu veikšanai pagaidu vietās atļauts veikt pēc juridiskās personas, kas veic būvdarbus, vadītāja vai tā rakstiski nozīmētas personas rakstiskas atļaujas saņemšanas. Atļauja norāda darbu veidu, vietu, laiku un ugunsdrošības pasākumus.
- 7.18. Metāla griešanas un metināšanas darbus būvobjektā to bīstamības pakāpes dēļ uzskatīt par ugunsbīstamiem darbiem;
- 7.19. Lupatas, kas piesūcinātas ar lineļu, aizliegts izmest atkritumos sausā veidā, būvlaukumā un/vai glabāt kaudzē – var notikt pašizdegšanās.
- 7.20. Smēķēšana pieļaujama tikai tam īpaši paredzētās vietās. Izmēķu trauks iztukšojams katru dienu.

8. VIDES AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

- 8.1. Objektam blakus esošās ūdenstilpes aizsargjosla: 10 m plata josla katrā krastā vai applūstošās teritorijas platumā Ērgemē.
- 8.2. visa pilsdrupu teritorija un tās virszemes materiālā substance atrodas valsts aizsardzībā kā kultūras piemineklis;
- 8.3. Būvdarbi organizējami un veicami tā, lai kaitējums videi būtu iespējami mazāks. Vides un dabas resursu aizsardzības, sanitārajās un drošības aizsargjoslās būvdarbi organizējami un veicami, ievērojot tiesību aktos noteiktos ierobežojumus un prasības. Dabas resursu patēriņam jābūt ekonomiski un sociāli pamatotam.
- 8.4. Veicot ēkas atjaunošanu, pārbūvēšanu vai nojaukšanu, ja iespējams, veic būvniecībā radušos atkritumu pārstrādi un reģenerāciju. Visus būvniecībā radušos atkritumus, kas klasificējami kā bīstamie atkritumi, apsaimnieko atbilstoši normatīvajos aktos par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu noteiktajām prasībām.
- 8.5. Pirms zemes darbu uzsākšanas, kā arī veicot planēšanas darbus būvlaukumā, derīgo augsnes kārtu noņem un nebojātu uzglabā turpmākai izmantošanai.
- 8.6. Ja būvlaukumā radušos rūpniecisko un sadzīves notekūdeņu piesārņojuma pakāpe ir lielāka, nekā noteikts normatīvajos rādītājos, pirms ievadīšanas kanalizācijas tīklā tos attīra atbilstoši nosacījumiem, kas noteikti Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes izsniegtajā A vai B kategorijas atļaujā piesārņojošai darbībai vai apliecinājumā C kategorijas piesārņojošai darbībai, ja šāda atļauja atbilstoši normatīvajiem aktiem attīrīšanas iekārtām un citām ūdeni piesārņojošām darbībām ir izsniegta.
- 8.7. Nav pieļaujama ūdens (arī attīrīta) novadīšana no būvlaukuma pašteses ceļā un nesagatavotās gultnēs. Ūdens atklātās novadīšanas veids un novadgrāvju sistēma jāparedz darbu veikšanas projektā.
- 8.8. Būvdarbu laikā radušos sadzīves atkritumus savākt īpaši tam paredzētās vietās atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" (18.11.2010.) 13. un 14. pantiem.
- 8.9. būvniecības un rekonstrukcijas darbu laikā nodrošināt apkārtējās vides un virszemes ūdens objektu aizsardzību no piesārņošanas ar būvmateriālu atkritumiem un naftas produktiem no celtniecības tehnikas;
- 8.10. būvniecības un rekonstrukcijas darbu laikā ievērot "Aizsargjoslu likuma" (11.03.1997) 37. panta prasības;
- 8.11. būvniecības un rekonstrukcijas laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus savākt īpaši tam paredzētās vietās un apsaimniekošanu veikt atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" (18.11.2010.) V nodaļai, atkritumus nodot atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir saņēmuši attiecīgo atkritumu veidu apsaimniekošanas atļaujas;
- 8.12. aizliegt sajaukt būvniecības un rekonstrukcijas darbu laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" (18.11.2010.) 17. pantam.
- 8.13. Atkritumu apsaimniekošanu veikt saskaņā ar vietējas pašvaldības saistošos noteikumus noteikto atkritumu apsaimniekošanas plānu.
- 8.14. Būvgružu savākšanas un izvešanas noteikumi jānorāda Darbuzņēmēju līgumos. Izvedot būvgružus, tos jānosedz ar brezentu vai speciālu tīklu.
- 8.15. javas un betona iekārtu skalošanas ūdeņus aizliegts pludināt publiskās ūdenstecēs un krātuvēs.

- 8.16. būvgružus un izrakto grunti aizliegts izgāzt uz pilskalna nogāzes vai veidot atbērtnes pilsdrupu teritorijā, ja tam netiek dots rakstisks AU rīkojums un saņemta BU atļauja;
- 8.17. jebkādus ķīmiskos produktus un celtniecības atkritumus aizliegts noglabāt gruntī.

9. UGUNSDZĒSĪBAS TRANSPORTA PIEKĻUVE

Ugunsdzēsības transporta piebraukšana būvniecības laikā tiek nodrošināta sekojošā veidā:

- a) iebrauktuve no Valsts vietējā autoceļa Valka-Pedele-Ērgeme – pa esošu pilsdrupu teritorijas apkalpes ceļu, ko Pasūtītājs paplatina līdz 3.5 m platumam (ārpus šī projekta ietvariem);
- b) piebrauktuve būvlaukumam – caur caurlauzumu pils A puses aizsargmūrī pa pilsdrupu teritorijā šobrīd esošu pagaidu ceļu ar nodrošinātu nestspēju;
- c) pārvietošanās būvlaukuma ietvaros paredzēta Ziemeļu torņa dienvidu pusē iekšpus pils aizsargmūriem;
- d) būvniecības vadītājam jānodrošina tranšeju rakšanas un komunikāciju montāžas laikā iespēju ugunsdzēsības transportam tranšejas šķērsot.
- e) kritiskās situācijās, piem. ugunsgrēka gadījumā iespējams veikt operatīvu būvzoga demontāžu objekta dienvidu pusē, nodrošinot brīvu piekļuvi objektam visā fasādes garumā.
- f) smagā transporta droša pārvietošanās pa būvlaukuma esošo gruntis segumu ir pārbaudīta praksē, t.sk. lietojot mobilos balsta pacelājmehānismus.

10. PAR GRUNTS NESTSPĒJU PROJEKTĀ PAREDZĒTĀ BŪVLAUKUMA TERITORIJĀ

Atbilstoši ilggadīgai būvdarbu pieredzei Ērgemes pilsdrupās secināts, ka grunts pamatne ir ar pietiekamu būvlaukumam nestspēju, jo sastāv no blīvas grunts ar lielu mūru erozijas produktu (akmeņi, būvšķembas, ķieģeļu un kaļķa smalkne) īpatnīgu. Plānotā būvlaukuma teritorijā uz esošā dabīgā zāliena virsmas pēdējo 10 gadu laikā nav novērots paaugstināts, paliekošs grunts mitrums, nav novēroti smagā transporta iestīgšanas gadījumi, grunts uzbriešana pavasarī, nav novērotas grunts sēšanās pazīmes.

11. BŪVDARBU ORGANIZĒŠANA

I POSMS –

11.1. Sagatavošanas periods:

- 11.1.1. Sagatavošanas periodā tiks veidots nepieciešamais balsta ģeodēziskais tīkls, veikti nepieciešamie demontāžas darbi, iekārtots būvlaukums, celtniecības bāze un piebraucamie ceļi. Jāuzstāda automobiļu kustību ierobežojošas vai aizliedzošas ceļu zīmes. Būvniecībā iesaistītais personāls jāinstruē par darba aizsardzības prasībām un jānodrošina ar individuālās aizsardzības līdzekļiem.
- 11.1.2. Jāuzstāda būvtāfele, tās uzstādīšanas vieta jāsaskaņo ar visām ieinteresētajām pusēm.
- 11.1.3. Pirms rekonstrukcijas darbu uzsākšanas būvuzņēmējs izstrādā darbu veikšanas projektu, kurā norāda darbu veikšanas metodes, norādot mehānismu darba shēmas, nepieciešamos piederumus un inventāru, darba vietas organizāciju, būvdarbu veikšanas

secību, drošības tehnikas noteikumus u.t.t. un iesniedz Inženierim (Pasūtītājam) apstiprināšanai.

11.1.4. **Darbu veikšanas projektā iekļauj (atbilstoši Latvijas būvnormatīvam LBN 310-14 "Darbu veikšanas projekts" (05.11.2014.)) :**

- 11.1.4.1. *darbu veikšanas kalendāra grafiku;*
- 11.1.4.2. *būvdarbu ģenerālplānu;*
- 11.1.4.3. *sagatavošanas darbu un būvdarbu aprakstu;*
- 11.1.4.4. *netradicionālu un sarežģītu būvdarbu veidu tehnoloģiskās shēmas un norādi par izpildes zonām;*
- 11.1.4.5. *galveno būvmašīnu darba grafiku;*
- 11.1.4.6. *nepieciešamo speciālistu sarakstu darbu veikšanai būvobjektā;*
- 11.1.4.7. *nepieciešamos būvju nospraušanas darbus;*
- 11.1.4.8. *pagaidu tehnoloģisko konstrukciju pamatotus risinājumus;*
- 11.1.4.9. *darba aizsardzības, drošības tehnikas, ražošanas higiēnas un ugunsdrošības pasākumu tehniskos risinājumus;*
- 11.1.4.10. *būvmašīnu, tehnoloģiskā un montāžas aprīkojuma sarakstu;*
- 11.1.4.11. *skaidrojošu aprakstu;*
- 11.1.4.12. *darbaspēka kustības grafiku;*
- 11.1.4.13. *būvizstrādājumu transportēšanas nosacījumus un to novietošanas vietas būvlaukumā;*
- 11.1.4.14. *būvdarbu un konservācijas / restaurācijas darbu kvalitātes kritēriji, kontroles un vērtēšanas prasības.*
- 11.1.5. *Iebraukšana būvlaukumā un izbraukšana no būvlaukuma tiek organizēta no Valsts vietējā autoceļa V236 Valka-Pedele-Ērgeme pa piebraucamo ceļu gar pils A puses aizsargmūri. Tiek izmantots ~ 2,3 m plats esošs caurlauzums pils A puses aizsargmūra sienā.*
- 11.1.6. *Būvlaukumā tiek iekārtoti laukumi materiālu nokraušanai. Uztādīts būvlaukuma ofisa konteineris.*
- 11.1.7. *Būvlaukuma elektroapgāde. Būvlaukuma elektroapgāde jānodrošina, izmantojot objektā šobrīd esošu pagaidu elektroapgādes tīkla pieslēgumu.*
- 11.1.8. *Ārējai apgaismošanai izmantojami 5000 lm LED prožektoru, kuri būvlaukumā izvietojami saskaņā ar būvdarbu organizēšanas shēmu (skatīt DOP-1).*
 - 11.1.8.1. *Plānotie galvenie elektrojaudas patēriņa objekti:*
 - 11.1.8.2. *Elektroinstrumenti* 30 kW
 - 11.1.8.3. *Mobilais celtnis* 10 kW
 - 11.1.8.4. *Sadzīves vajadzības* 8 kW
- 11.1.9. *Max. 30 kW patērējamās jaudas elektroenerģijas pieslēgumu būves vajadzībām veikt no objektā esoša pagaidu elektroapgādes pieslēguma, noslēdzot attiecīgus piegādes un patēriņa līgumus.*
- 11.1.10. *Ūdensapgāde. Ūdeni būvniecības vajadzībām plānots organizēt ar cisternu transportu.*
- 11.1.11. *Būvlaukumā pārvietojamo tualeti izvietot saskaņā ar būvdarbu organizācijas plānu (lapa DOP-1).*
- 11.1.12. *Būvlaukuma vadības un strādnieku sadzīves telpas tiek izvietotas saskaņā ar būvdarbu organizācijas plānu (lapa DOP-1).*
- 11.1.13. *Pirms jebkuru zemes darbu uzsākšanas jāpārbauda zemes virsmas līmeņu atzīmes.*
- 11.1.14. *Būvuzņēmējs, uzsākot būvdarbus, nodrošina būvdarbu gaitā visu konstrukciju un komunikāciju izturību, vispārējo un*

vietējo noturību, kā arī pieguļošo teritoriju aizsardzību vides aspektā visā būvniecības laikā.

- 11.1.15. Pirms rakšanas darbu uzsākšanas būvuzņēmējam nepieciešams Izstrādāt satiksmes organizēšanas shēmu teritorijai, kurā notiek ārējo tīklu būvdarbi un saskaņo to ar Valkas novada pašvaldības ceļu speciālistu un citiem dienestiem, kas atbild par zemes darbu veikšanu Ērgemē un pazemes komunikāciju dienestiem.
- 11.1.16. Izstrādā grafiku un darbu veikšanas projektu ārējās elektropgādes izbūvēšanai, kas atrodas ārpus pilsdrupu teritorijas.
- 11.1.17. Jāveic vispārējā Objekta un būvniecības darbu, piebrauktuvju zonas fotofiksācija pirms darbu uzsākšanas. Fotofiksācijas materiāli un Objekta pieņemšanas akti ar aprakstiem jāiesniedz Būvuzraugam vai Pasūtītājam, saskaņojot ar Autoruzraudzību.
- 11.1.18. Informēt iedzīvotājus par darbu uzsākšanu. Informācija jāievieto vietējā laikrakstā, novada interneta mājas lapā, sniedzot informāciju par iespējamajiem apgrūtinājumiem.
- 11.1.19. Organizējot celtniecības darbu vietu, jānosaka bīstamās zonas, kuras jāapzīmē ar drošības zīmēm un uzrakstiem pēc noteiktas formas, saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr.400 no 07.09.2002. "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā", kā arī jāuzstāda ceļu satiksmes organizācijas zīmes.
- 11.1.20. Lai izvairītos no nepiederošu personu iekļūšanas bīstamajās zonās, tās jānorobežo ar aizsargnožogojumiem vai brīdinājuma lentēm.
- 11.1.21. Neaizbērto tranšeju posmi nakts laikā jānožogo ar inventāra žogu. Līdz rakšanas darbu uzsākšanai, vietās, kur būvlaukumā atrodas darbojošās inženierkomunikācijas, jāizstrādā un jāaskaņo ar ekspluatējošajām organizācijām rīcības plāns to drošai ekspluatācijai, bet pazemē esošās - dabā jānorāda ar zīmēm un uzrakstiem.

12. II POSMS – CELTniecības darbi

- 12.1.Sagatavošanās darbu veikšana.
- 12.2.Būvuzņēmējam jāizstrādā Darba aizsardzības plāns, ievērojot MK Noteikumus Nr 660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" (06.10.2007.); LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" (01.07.2015.); MK not. 219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" (01.04.2009.); MK not. 749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" (01.10.2010.);
- 12.3.Būvuzņēmējam jāizstrādā vispārceltniecisko darbu veikšanas projekts.
- 12.4.Būvdarbu vadītājam rūpīgi jāiepazīstas ar būvprojekta restaurācijas / konservācijas daļu un sadaļu teksta, ilustratīvo un grafisko dokumentāciju un neskaidrību gadījumā jāvērsas pie autoruzrauga pēc skaidrojumiem. Būvdarbu vadītājam jānoorganizē būvprojekta autora un būvē strādājošo darbinieku būvsapulce, kurā autors iepazīstina būvuzņēmēja darbiniekus ar Ērgemes pilsdrupām pils Ziemeļu torni kā kultūras pieminekļiem, ar projekta risinājumiem, kultūras pieminekļa saglabāšanas un saudzības nosacījumiem u.c. būvprocesa specifikai būtisku informāciju, kā arī atbild uz jautājumiem.
- 12.5.Pirms būvdarbu uzsākšanas esošās apbūves apstākļos būvuzņēmējam ir jāiezīmē un jānorobežo bīstamās zonas, kuras apzīmē ar drošības zīmēm un uzrakstiem saskaņā ar MK noteikumiem [Nr.400](#) "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā". Pēc tam nosprauž

esošo pazemes komunikāciju un citu būvju asis vai iezīmē to robežas. Bīstamo zonu noteikšanu veic atbildīgais būvdarbu vadītājs pirms darbu uzsākšanas. Saskaņā ar būvdarbu vadītāja rīkojumu tiek veikta būvdarbu veikšanas vietas norobežošana.

12.6. Transporta kustība organizējama saskaņā ar būvlaukuma organizācijas plānā norādīto transporta kustības virzieniem (lapa DOP-1).

12.7. Pie iebrauktuvēm būvlaukumā (pirms vārtiem) tiek ierīkotas ceļa zīmes, kuras norāda aizliegumu iebraukt būvlaukumā nepiederošiem transporta līdzekļiem.

13. REKULTIVĀCIJAS DARBI

Rekultivējamās teritorijas nav iekļautas pilsdrupu teritorijas jauno pievedceļu darbu apjomos!

Katrā no ārējo fīklu daļām paredzēti savi rekultivācijas darbu apjomi.

Rekultivēšanas darbi teritorijas daļās, kur atjaunojams zāliens veicami, to līdzinot pēc blakus esošā reljefa konteksta. Vietās, kur būvprojekts paredz sekundāru grunts veidojumu izmaiņšanu, to veic saskaņā ar autoruzraudzības norādījumiem un būvprojekta risinājumiem.

Grunts slānis velēnas biežumā (apm. 5- 10 cm) nav uzskatāms par vērtīgu melnzemi, jo piesātināts ar mūrgružu smalkni, tomēr tā nomaiņa nav vēlama. Sabiezināšana pieļaujama tikai kapelai pieguļošās teritorijas reljefa izlīdzināšanai. Iedziļināšanās gruntī dziļāk par 15 cm bez autoruzraudzības atļaujas kategoriski noliegta.

Visas pilsdrupu teritorijas apzaļumošanas, vides dizaina un labiekārtošanas būvprojektu paredzēts izstrādāt ārpus šī būvprojekta ietvariem.

14. BŪVNIECĪBAS DARBU VEIKŠANA

14.1. **NOGRUVUMBĪSTAMĪBAS NOVĒRŠANA BŪVLAUKUMA TERITORIJĀ:**

14.1.1. Veikt Objekta – drupu mūra daļu vizuālu apsekošanu (vizuālu, ar optisku pietuvināšanu, no autopacēlāja) un identificēt, kartēt nogrurvumbīstamos akmeņus un zonas. Konkrētos būvdarbus nogrurvumbīstamības novēršanai paredzēt Darbu veikšanas projektā.

14.1.2. Veikt preventīvu bīstamo daļu tehnisko konservāciju, aizpildot/papildinot šuves vai tukšumus ar kaļķu cementa javu, kas darbu gaitā pakāpeniski tiks atslāņota.

14.1.3. Ailū pārsedžu labilitātes gadījumos pieļaujama preventīva ailu vai to daļu pagaidu aizmūrēšana, nobalstot pārsedzes. Lietot vieglu tehniskās konservācijas javu.

14.1.4. Kritiskās situācijās pieļaujama atsevišķu nogrurvumbīstamu akmeņu atdalīšana no mūra, darbus veicot no autopacēlāja un/vai pieacinojot industriālā alpīnisma speciālistus.

14.1.5. Erodējušu ķieģeļu smalkni pieļaujams attīrīt, ja tā apdraud darbu procesu, tikai pēc katras attīrīšanas vietas saskaņošanas ar AU. Vēlamākais drošības līdzeklis smalku javas un ķieģeļu erozijas materiālu fragmentu nodrošināšanai pret nekontrolētu nokrišanu darbu zonās ir aizsargsieta uzklāšana.

14.1.6. Ailū un to daļu, arku, velvju u.c. arhitektonisko detaļu jebkāda veida aizskaršana ar situācijas izmaiņšanas nolūku bez saskaņošanas ar AU kategoriski aizliegta!

14.2. **VISPĀRCELTNIECISKO UN MONTĀŽAS DARBU VEIKŠANA:**

- 14.2.1. **Cokola** atsegšanu veikt, piedaloties arheoloģiskai uzraudzībai.
- 14.2.2. **Pārsegumu, grīdu, jumtu un citu nesošo konstrukciju** izbūvi veikt saskaņā ar būvprojekta BK daļas risinājumiem.
- 14.2.3. **Elektroapgādes ārējo tīklu izbūve** paredzēta pēc šī būvprojekta ELT elektroapgādes ārējo tīklu projekta. **Veicot zemes rakšanas darbus, nodrošināt arheoloģisko uzraudzību.**
- 14.2.4. **Iekšējās elektroapgādes un ēkas zibens aizsardzības** tīklu izbūvi veikt saskaņā ar tehniskā projekta EL daļu. **Veicot zemes rakšanas darbus, nodrošināt arheoloģisko uzraudzību.**

15. BŪVOBJEKTA NODOŠANA EKSPLUATĀCIJĀ

15.1. Pēc būvdarbu pabeigšanas būvuzņēmējam jānovāc visi mehānismi, liekā grunts un būvgruži, kas radušies būvniecības laikā, kā no būvlaukuma, tā arī no tam pieguļošās teritorijas.

15.2. Pirms objekta nodošanas ekspluatācijā jānofīra un jāsakārto visas ēkas fasādes un citas norobežojošās konstrukcijas. Telpām jābūt izmazgātām un tīrām, notekām iztīrītām. Visiem logu un durvju mehānismiem, santehnikajām ietaisēm un citām ierīcēm un iekārtām jādarbojas atbilstoši tehniskajām prasībām.

15.3. Pēc būvdarbu pabeigšanas būvniekam jā sagatavo visas izpilddokumentācijas saraksts un līgumā noteiktais izpilddokumentācijas komplektu skaits jānodod Pasūtītājam.

Izstrādāja:

Pēteris Blūms
LAS sertifikāta Nr. 10-0631
29856433
e-pasts: peterisblums49@gmail.com